Työllisyysrahaston koulutusetuudet ja aikuiskoulutustukiuudistus

Työllisyysrahaston maksamat tuet aikuisopiskelijalle

Aikuiskoulutustuki

- Palkansaajalle tai yrittäjälle
- Tutkintoon johtavaan tai täydentävään koulutukseen ensisijaisesti suomalaisissa oppilaitoksissa
- Tukiaika enintään 15 kk
- Tuen määrä lasketaan ansiotuloista

Ammattitutkintostipendi

- Myönnetään kertakorvauksena perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneelle
- Korvaus 400 euroa

Työllisyysrahaston aikuiskoulutusetuudet

Aikuiskoulutustuki

- Edunsaajat

25 701 henkilöä (24 848)

- Maksettu yhteensä

179,5 milj.€ (173,5 milj.€)

Ammattitutkintostipendi

- Edunsaajat

26 345 henkilöä (30 274)

- Maksettu yhteensä

10,5 milj.€ (12,2 milj.€)

Aikuisopiskelijan etuuksien rahoitus

- **Työttömyysvakuutusmaksut**

  Työttömyysvakuutusmaksuista rahoitettiin etuuksia noin 187 miljoonalla eurolla (sis. aikuiskoulutustuet, ammattitutkintostipendit) vuonna 2019

- **Valtio**

  Valtio vastaa yrittäjien aikuiskoulutustuen ja valtion palveluksessa olevien ammattitutkintostipendien rahoituksesta. Valtion osuus aikuiskoulutusetuuksista oli (sosiaali- ja terveysministeriö) 2,7 miljoonaa euroa vuonna 2019.

Edunsaajien lukumäärät ja maksetut aikuiskoulutustuet vuosina 2001–2019

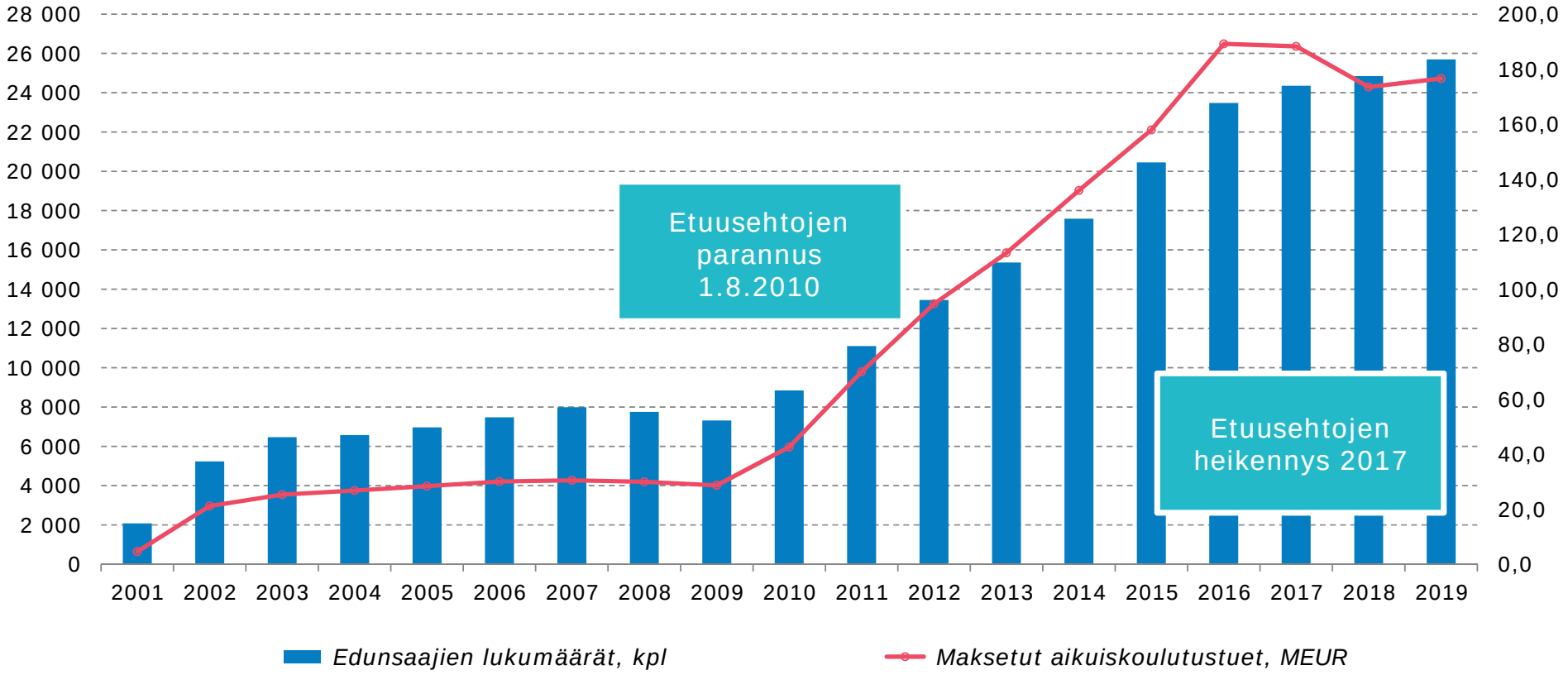

Aikuiskoulutustuen ennakko- ja maksatushakemusten määrä ja muutos%

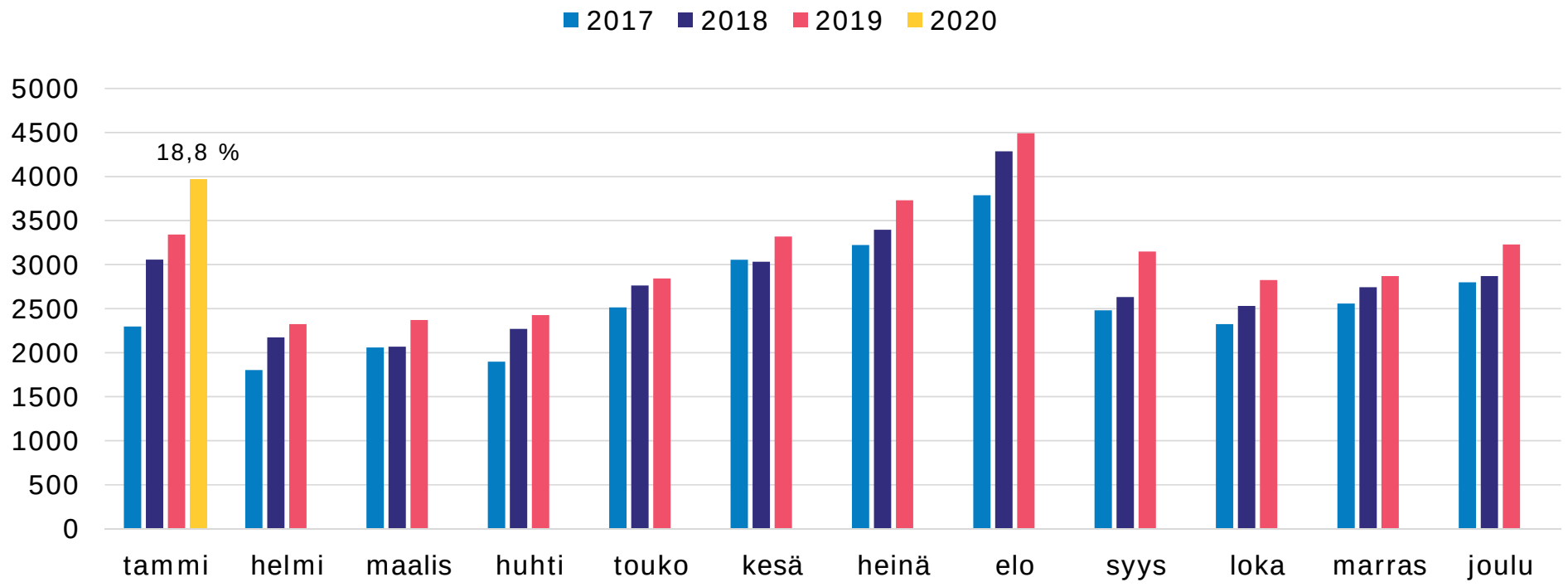

Aikuiskoulutustuen saaja koulutustasoittain vuonna 2019

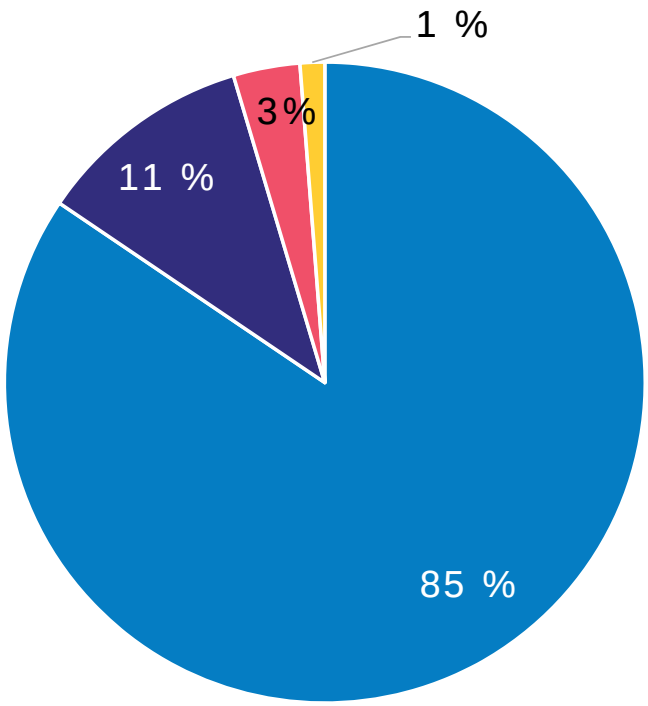

- Tutkintoon johtava koulutus
- Tutkinnon osa
- Ammatillinen lisä- tai täydennyskoulutus
- Erikoistumiskoulutus

Tuettava koulutus

- Tuen piirissä on
  - tutkintoon johtava koulutus
  - opintokokonaisuudet ja tutkinnon osat
  - ammatillinen lisä- tai täydennyskoulutus
  - erikoistumiskoulutus
- Tuen piirissä ei ole yleissivistävä, harrastusluonteinen tai vapaatavoitteinen koulutus.
- Pääsääntöisesti suomalaisessa oppilaitoksessa tapahtuva julkisen valvonnan alainen opiskelu.
- Opiskelun oltava päätoimista (keskimäärin 3 op/kk).

Aikuiskoulutustuen saajat tukilajeittain vuonna 2019

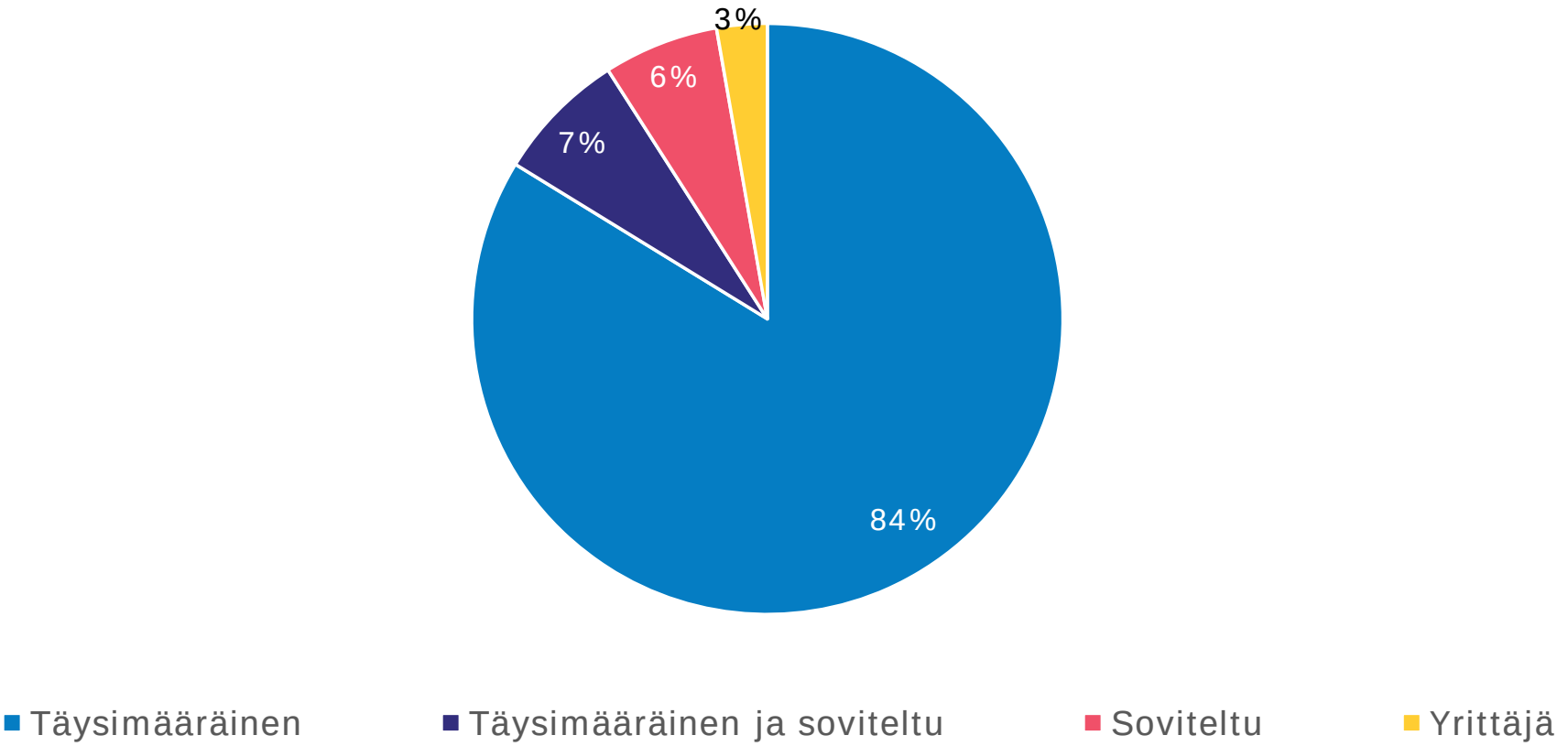

Tyypillinen aikuiskoulutustuen käyttäjä

- Aikuiskoulutustuen saajista yli puolet (52%) on iältään 30 - 39 vuotiaita.
- Naiset ovat selvästi miehiä innokkaampia hyödyntämään aikuiskoulutustukea opinnoissaan. Tuen saajista naisia on 75% ja miehiä 25%.
- Koulutustuen saajien yleisin ammattitausta on terveys- ja sairaanhoitoalalta. He myös useimmin kouluttautuvat samalle alalle.

(Luvut vuodelta 2019)

Aikuiskoulutustuen saajat ikäryhmittäin

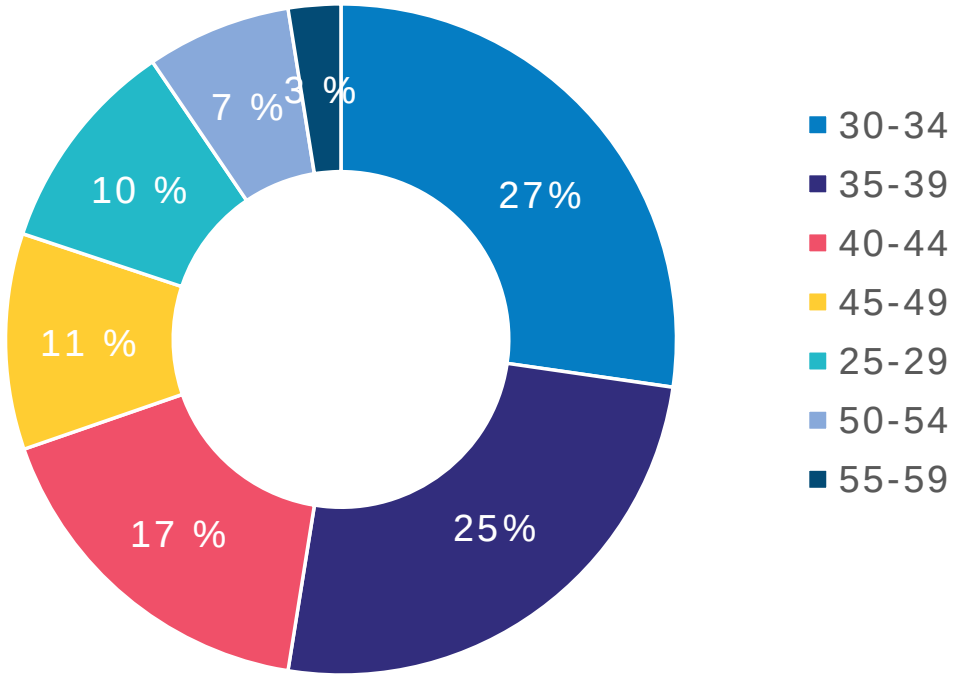

(Luvut vuodelta 2019)

Aikuiskoulutustuen saajat koulutusaloittain

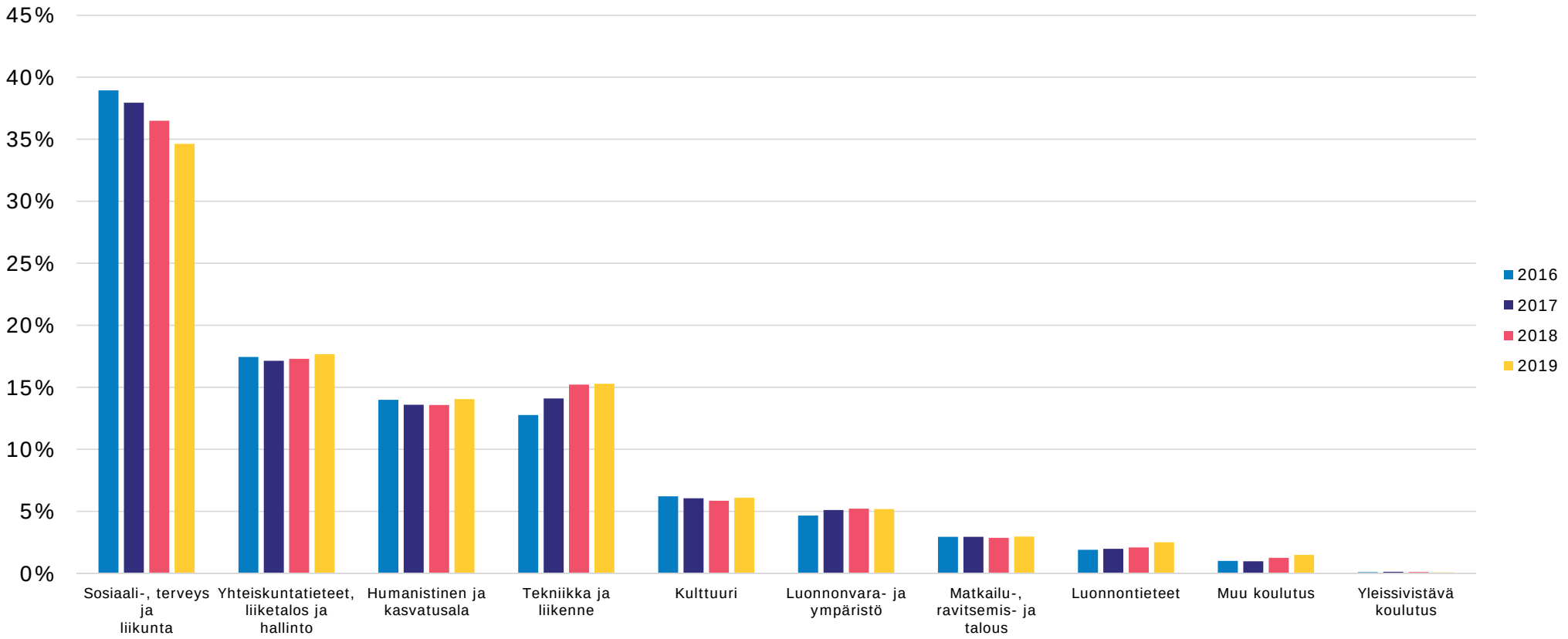

Myönteiset aikuiskoulutustukipäätökset oppilaitostyypeittäin vuonna 2019

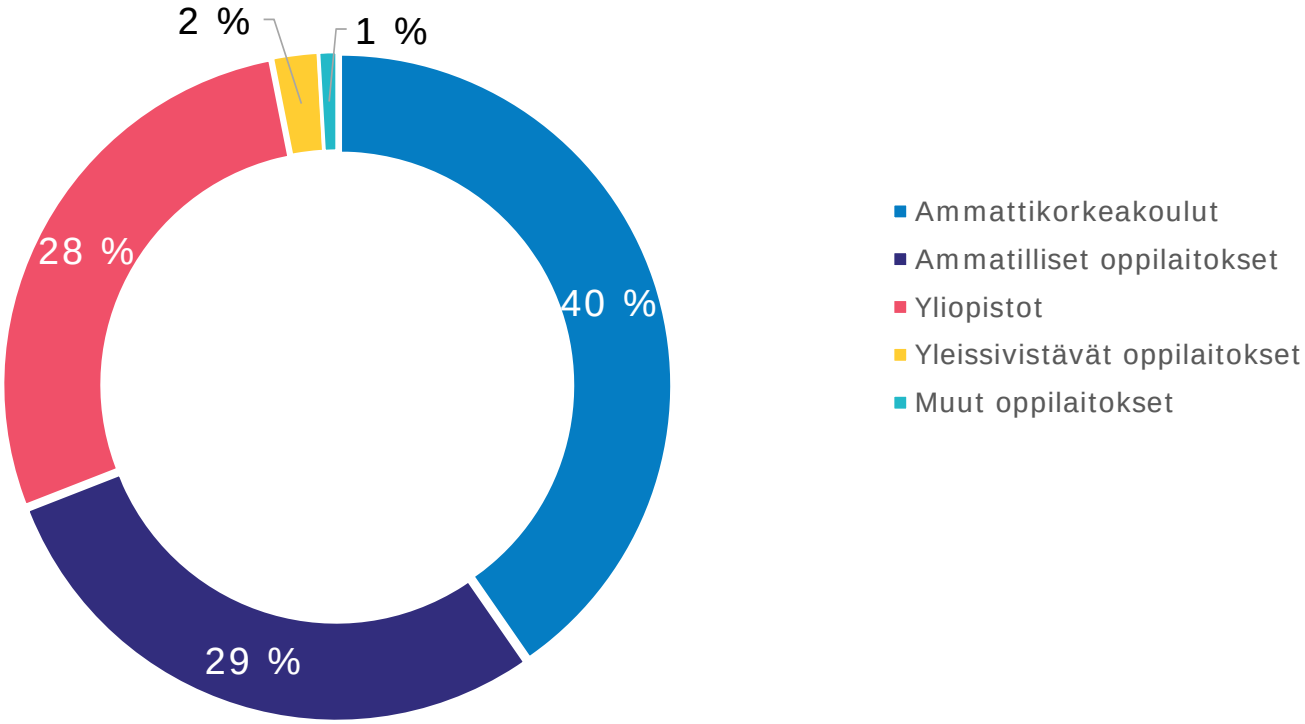

Aikuiskoulutustuen uudistukset

Aikuiskoulutustuen uudistuksia

Uudistuksilla halutaan selkeyttää aikuiskoulutustuen hakemista ja tuen ennakoitavuutta sekä keventää aikuiskoulutustuen hallintoa.

- Vuoden 2020 alusta hyödynnämme tulorekisterin tietoja
  - Hyödynnämme tulorekisterin palkkatietoja palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisessä
  - 1.1.2021 aloitamme etuustietojen tulorekisteriin ilmoittamisen ja etuustietojen hyödyntämisen käsittelytyössä

- Eduskunnalle jätetty lakiesitys aikuiskoulutustuen uudistamisesta 27.2.2020
- Muutoksen tavoitteena on:
  - parantaa työikäisten mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen luomalla paremmat edellytykset työn ja opintojen yhteensovittamiseen (sovitellun tuen kehittäminen)
  - edistää myös tulorekisterin käytettävyyttä aikuiskoulutustuen perusteena olevaa palkkaa ja määrää määriteltäessä.
- Muutokset tulevat voimaan 1.8.2020.

Tulorekisterin käyttämisen lähtökohdat rahaston etuuspalvelussa

- Tulorekisteritietoja hyödynnetään sekä asiakkaidemme asiointipalvelussa sekä Työllisyysrahaston sisäisessä käsittelyjärjestelmässä, jossa aikuiskoulutustukea koskeva päätös annetaan.
- Tavoitteena mahdollisimman läpinäkyvä asiointiprosessi
  - tulorekisteristä saatavat tiedot ovat näkyvissä asiakkaalle hakemuksen tekemisen yhteydessä.
  - asiakkaalla mahdollisuus liittää hakemukselle palkkalaskelma tai -todistus, jos tulorekisteristä saatavat tiedot eivät ole hyödynnettävissä tai ne ovat puutteelliset tai virheelliset.
  - tiedot, joita ei ole saatavissa tulorekisteristä, pyydetään sähköisellä lomakkeella työnantajalta.
- Tulorekisterihaku suoritetaan kaikille aikuiskoulutustuen ensihakemuksille sekä sovitellun tuen hakemuksille.
- Tulorekisteriin suoritettava poiminta talletetaan tietokantaan. Tulorekisterihakua ei suoriteta, mikäli tuoreet tiedot löytyvät tietokannasta.

Aikuiskoulutustuen lakimuutokset lyhyesti

- **Hakemisen prosessi muuttuu.**
  - Nykytilassa täysimääräistä tukea voidaan hakea ja myöntää etukäteen esim. 15 kuukaudelle yhdellä hakemuksella.
  - Jatkossa kaikille kahden hakemuksen malli: ensihakemus + kuukausittainen maksuhakemus.
- **Enimmäiskeston kuluminen muuttuu.**
  - Nykytilassa sovitellun tuen nostaminen kuluttaa enimmäiskestoa täyden tukikuukauden verran.
  - Jatkossa enimmäiskesto kuluu kuukaudessa 1 kk:n tai 0,5 kk:n verran riippuen henkilön tulojen alenemasta.
- **Tukeen oikeuttavien opintojen laajuusvaatimus kirjataan lakiin.**
  - Nykytilassa vaatimuksena 3 op riippumatta siitä, maksetaanko tuki täysimääräisenä vai soviteltuna.
  - Jatkossa 4 tai 2 opintopistettä riippuen henkilön tulojen alenemasta.
- **Tuen määräytymisen laskukaava muuttuu.**
  - Jatkossa tuen suuruus määräytyy henkilön tulojen perusteella maksuperusteisesti uudistetun laskentakaavan perusteella.

Aikuiskoulutustuen saamisedellytykset

- vähintään kaksi kuukautta kestävä omaehtoinen, julkisen valvonnan alainen ammatillinen koulutus
- työelämässä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta (myös EU-/ETA-alueella ja Sveitsissä tehty työ ja yritystoiminta lasketaan mukaan)
- nykyisen työnantajan palveluksessa tai päätoimisena yrittäjänä vähintään vuosi ennen tuettavan opiskelun alkua ja
  - palkansaajalla: palkaton opintovapaa päätoimisia opintoja varten vähintään kaksi kuukautta tai osittainen opintovapaa tai opintojen vuoksi osa-aikatyö yhteensä vähintään 43 päivää
  - yrittäjällä: päätoiminen opiskelu yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää ja yritystoiminnan tulojen aleneminen tukiaikana vähintään kolmanneksella verrattuna hakemishetkellä viimeksi vahvistettuun verotukseen ja
- ei muuta tukea opiskeluun
- Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluminen tukiaikana

- Tukea myönnetään enintään 15 kuukaudelle
- Aikuiskoulutustuen saaja voi lisäksi saada opintolainan valtiontakauksen, joka haetaan erikseen Kelasta
- Sovelletaan opintotukilain säännöksiä.

Aikuiskoulutustuen määrä

- Yrittäjän aikuiskoulutustuki on aina perusosan suuruinen: 597,92 euroa/kk (592,11 vuonna 2019).
- Yrittäjällä ei ole oikeutta soviteltuun aikuiskoulutustukeen.

- Palkansaajan aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja palkan perusteella määräytyvästä ansio-osasta.
- Ansio-osan perusteena on tuen hakijan keskimääräinen kuukausipalkka vakiintuneista ansioista yhteensä 12 kuukauden ajalta.
- 12 kuukauden ajanjaksolle sijoittuvat palkattomat jaksot voidaan esimerkiksi perhevapaiden, opiskelun, sairauden tai työttömyyden vuoksi ohittaa ja ottaa huomioon tulot 12 palkalliselta kuukaudelta
- Tuen perusteena olevan palkan laskennan osalta viittaus työttömyysturvalakiin.

- Sivutoimisesti opiskelevalla palkansaajalla on mahdollisuus hakea aikuiskoulutustuki soviteltuna.
- Kuukauden aikana ansaitut 250 euroa ylittävät tulot vaikuttavat etuuden määrään pienentävästi.
- Sovittelussa huomioon otettavien tulojen osalta viittaus työttömyysturvalakiin.

Aikuiskoulutustuen hakeminen ja myöntäminen

- Aikuiskoulutustuki myönnetään aikaisintaan hakemuskuukautta edeltävän kuuden kuukauden ajalta.
  - Täysimääräistä tukea on mahdollista hakea etukäteen. Suurin osa haki tuen täysimääräisenä (21 527 henkilöä).
  - Soviteltu tuki tulee aina hakea kalenterikuukausittain takautuvasti. Tämän tukimuodon valitsi 7% tuen hakijoista (1 621 henkilöä).
  - 7% hakijoista (1 845 henkilöä) haki vuorotelleen täysimääräistä ja soviteltua tukea.
  - Yrittäjän aikuiskoulutustukea haki 3% kaikista hakijoista (708 henkilöä).
- Etuuden myöntämisestä ja epäämisestä on annettava hakijalle kirjallinen päätös.
- Aikuiskoulutustuki maksetaan kuukausittain hakijan ilmoittamalle tilille.